

JURIDISCHE DIENST

Aan de dames en heren voorzitters van
de openbare centra voor
maatschappelijk welzijn

ons kenmerk JVL / B.N. / 100203

datum 24-02-2003

**Betreft: nieuwe territoriale bevoegdheidsregel voor daklozen
meldingsplicht**

Mevrouw de Voorzitter,
Mijnheer de Voorzitter,

De programmawet van 24 december 2002 (Belgisch Staatsblad 31 december 2002) brengt een aantal wijzigingen aan in de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en in de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Ik vestig hier uw bijzondere aandacht op volgende nieuwigheden :

1. een nieuwe bevoegdheidsregeling

ter aanduiding van het territoriaal bevoegd OCMW voor steunverlening aan daklozen, wordt in artikel 2 van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn een nieuwe paragraaf 7 ingevoegd, terwijl de vroegere specifieke bevoegdheidsregel vervat in artikel 57bis van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, wordt opgeheven.

De verplaatsing van de territoriale bevoegdheidsregel inzake de steunverlening aan daklozen van de organieke OCMW-wet van 8 juli 1976 naar de wet van 2 april 1965, die alle bepalingen bevat die van toepassing zijn voor de aanwijzing van het bevoegd OCMW, maakt de wetgeving coherenter¹.

¹ Parl. Doc (2002-2003) Kamer, nr. 2124/001, blz. 180

C:\Documents and Settings\kabjv052\Mijn documenten\Daklozen\daklozen.nieuwe omz 10.02.03definitief.doc

2. een meldingsplicht:

het tweede lid van de nieuwe paragraaf 7 van artikel 2 van de wet van 2 april 1965 verplicht de OCMW's iedere toekenning van maatschappelijke dienstverlening te melden aan de Bestuursdirectie van het Maatschappelijk Welzijn van de POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie.

Zowel op de nieuwe bevoegdheidsregel als op de meldingsplicht wordt hierna dieper ingegaan.

Ter herinnering : het **begrip dakloze** is omschreven in de voorbereidende werken van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie : "onder dakloze moet worden verstaan de persoon die niet over een eigen woongelegenheden beschikt, die niet de middelen heeft om daar op eigen krachten voor te zorgen en daardoor geen verblijfplaats heeft, of die tijdelijk in een tehuis verblijft in afwachting dat hem een eigen woongelegenheden ter beschikking wordt gesteld."²

1. Nieuwe bevoegdheidsregel

1.1. De bovenvermelde programmawet van 24 december 2002 voert, zoals gezegd, een nieuwe bijzondere bepaling in ter aanduiding van het territoriaal bevoegd OCMW voor hulpverlening³ aan daklozen :

Art. 379. In artikel 2 van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, wordt een § 7 toegevoegd, luidende :

« § 7. In afwijking van artikel 1, 1°, is bevoegd om maatschappelijke dienstverlening aan een dakloze persoon die niet verblijft in een instelling als bedoeld in § 1 toe te kennen, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waar de betrokkene zijn feitelijke verblijfplaats heeft.

Het O.C.M.W. dient iedere toekenning van maatschappelijke dienstverlening aan een dakloze persoon onmiddellijk aan de Bestuursdirectie van het Maatschappelijk Welzijn te melden. »

² Parl. Doc., Kamer (2001-2002), nr.1603/001, blz. 24. Zie ook de voorbereidende werken van de wet van 12 januari 1993 houdende een urgentieprogramma voor een meer solidaire samenleving : Doc. Kamer (1991-1992), nr.630/5, blz.34.

³ Zowel m.b.t. individuele maatschappelijke hulp als m.b.t. het recht op maatschappelijke integratie.

Ten aanzien van een dakloze persoon die **niet verblijft in een instelling** als bedoeld in artikel 2, §1, van voornoemde wet van 2 april 1965, is voortaan het OCMW van de gemeente waar de dakloze persoon zijn **feitelijke verblijfplaats** heeft bevoegd om hem de noodzakelijke steun toe te kennen .

Met het eenvoudig en soepel criterium van de feitelijke verblijfplaats, dat aansluit bij de realiteit van de daklozen en werkbaar is voor de OCMW's⁴, wordt een meer doeltreffende en snellere aanwijzing van het bevoegd OCMW betracht.

Voor de vaststelling van het bevoegd centrum moet men zich aldus steunen op de feitelijke situatie van de dakloze persoon op het ogenblik van de steunaanvraag. Dit feitelijk verblijf onderscheidt zich van het begrip gewoonlijk verblijf dat van toepassing is op personen wier verblijf op het grondgebied van de gemeente een bestendig karakter heeft.

1.2. Voor daklozen die evenwel verblijven *in een instelling als bedoeld in artikel 2, §1, van de wet van 2 april 1965 (zoals bijvoorbeeld in een onthaaltehuis...)*, is de bevoegdheidsregel van dit artikel 2, §1, van toepassing : het bevoegd centrum is alsdan het OCMW van de gemeente waar de betrokkene op het ogenblik van zijn opname voor zijn hoofdverblijf in het bevolkings-, vreemdelingen of wachtregister was ingeschreven.

Door dit criterium van de inschrijving wordt aldus voorkomen dat daklozen die in een opvangtehuis verblijven, ten laste zouden komen van het OCMW van de gemeente waarin het opvangtehuis gelegen is.⁵ Om te vermijden dat de openbare centra van de gemeenten op wier grondgebied zich toevallig een dergelijke instelling bevindt te grote administratieve en financiële lasten moeten dragen, worden de lasten gespreid over de gemeenten van oorsprong van de personen die in de instelling verblijven.

1.3. Als de toepassing van de nieuwe regeling een wijziging meebrengt van het bevoegd openbaar centrum, dient het actueel bevoegd centrum de betrokken persoon te informeren en te begeleiden⁶ en contact op te nemen met het volgens hem bevoegd centrum, opdat er geen onderbreking zou zijn in de hulpverlening.

2. meldingsplicht

2.1. Door een meldingsplicht in te voeren in geval van **hulpverlening aan een dakloze persoon** (zie voornoemd artikel 2, § 7, *tweede lid*), wordt dubbele hulpverlening aan één gerechtigde door verschillende OCMW's verhinderd⁷.

Vooraleer een steunaanvraag van een dakloze persoon te behandelen is het primordiaal dat het aangezocht OCMW nagaat of aan betrokkene voor dezelfde periode steun wordt verleend door een ander OCMW.

⁴ Parl. Doc., Kamer, (2002-2003), nr. 2124/001, blz. 180.

⁵ Parl. Doc., Kamer (2002-2003), nr. 2124/026, blz. 34.

⁶ Zie art. 60, §§ 2 en 4 van de organieke OCMW-wet van 8 juli 1976

⁷ Parl. Doc., Kamer (2002-2003), nr. 2124/001, blz. 180.

Het is van het grootste belang voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en voor de daklozen dat de centra over de nodige informatie beschikken om efficiënt en vlug te kunnen beslissen over hun bevoegdheid en zodoende een snelle behandeling van de aanvraag van de dakloze mogelijk wordt.

Hiertoe werd een procedure uitgewerkt van snelle gegevensuitwisseling tussen de OCMW's en mijn Administratie waardoor de OCMW's er zich kunnen van vergewissen of de dakloze-aanvrager al dan niet reeds een gelijkaardige aanvraag deed bij een ander OCMW.

2.2. procedure :

1. Wanneer een dakloze zich aanmeldt bij het OCMW met een steunaanvraag, neemt het openbaar centrum onverwijld contact op met de Bestuursdirectie van het Maatschappelijk Welzijn van de POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie, om inlichtingen in te winnen over het bestaan van een eventuele steunaanvraag door de betrokken persoon bij een ander OCMW.

Hiertoe vult het OCMW **deel 1** van het inlichtingenformulier in, waarvan *model als bijlage*, en faxt het dit formulier naar mijn Administratie op het **faxnummer 02/509 85 56**.

2. De Administratie antwoordt onverwijld en deelt, met hetzelfde inlichtingenformulier (**deel 2**), de gegevens mee waarover zij op dat ogenblik beschikt nopens eventuele steunaanvragen en/of de eventuele toekenning van steun aan betrokkene.

3. Zodra een beslissing tot toekenning of weigering genomen wordt ten opzichte van de dakloze, vult het OCMW **deel 3** van datzelfde formulier⁸ in en faxt het naar de Administratie op het hierboven vermelde faxnummer.*

4. Indien de betrokkene naderhand zijn hoedanigheid van dakloze verliest of geen recht meer heeft op steunverlening, vult het OCMW **deel 4** van het formulier in en faxt dit eveneens naar de Administratie.*

**De mededelingen van 3 en 4 zijn onontbeerlijk voor het up-to-date houden van de gegevens van mijn Administratie (zie punt 2).*

⁸ De gegevens van de beslissing tot toekenning of weigering van de steunverlening moeten naderhand op de gebruikelijke wijze aan mijn Administratie worden overgemaakt met het oog op de terugbetaling door de Staat.

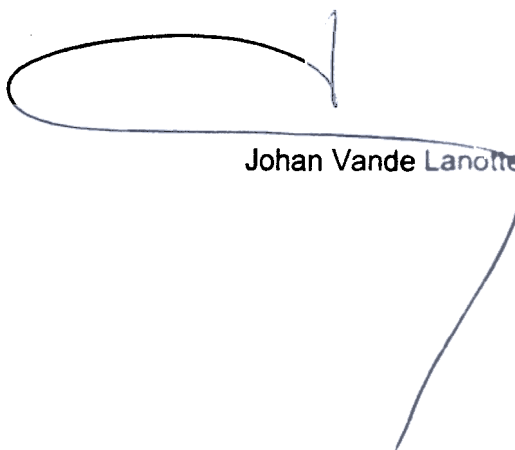
2.3. De hierboven uiteengezette procedure dient eveneens gevolgd te worden bij een aanvraag tot het toekennen van een **installatiepremie**.

Overeenkomstig artikel 14, § 3, van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, heeft iedere rechthebbende op een (volledig of aanvullend) leefloon *die zijn hoedanigheid van dakloze verliest*⁹ door een woonst te betrekken die hem als hoofdverblijfplaats dient, eenmaal in zijn leven recht op een installatiepremie¹⁰.

Via deze procedure kan het OCMW¹¹ er zich van vergewissen of een dergelijke premie in het verleden reeds werd aangevraagd en/of toegekend en kan het in principe éénmalig karakter van deze premie gewaarborgd blijven.

Hoogachtend

De minister van Maatschappelijke Integratie,

Johan Vande Lanotte

Bijlage: inlichtingenformulier.

⁹ Dit voordeel wordt bij het koninklijk besluit van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie uitgebreid tot de rechthebbenden op leefloon die bestendig verbleven in een openluchtrecreatief verblijf of een weekendverblijf omdat ze niet in staat waren om over een andere woonegelegenheid te beschikken en die dit verblijf effectief verlaten om een woonst te betrekken die hen als hoofdverblijfplaats dient.

¹⁰ Deze premie dient "om zich te installeren", om een lege woning te stofferen met meubels, huisgerief en dergelijke. Zij mag niet gebruikt worden om een huurwaarborg of de huurprijs te financieren.

¹¹ Het OCMW van de gemeente waar de ex-dakloze zijn hoofdverblijfplaats vestigt is de installatiepremie verschuldigd (Parl.Doc., Kamer (2002-2003), nr.1603/001, blz. 24.

deel 1 in te vullen door het OCMW

gefaxt op

Het OCMW van.....contactpersoon:.....

NIS-nummer:

tel..... fax.....

vraagt om inlichtingen betreffende een aanvraag van een dakloze inzake het recht op:

maatschappelijke integratie maatschappelijke dienstverlening een installatiepremie²
 identiteit van de aanvrager: naam: voornaam:.....

INSZ-nummer datum waarop de aanvraag werd ingediend: **deel 2** in te vullen door de bestuursdirectie van het maatschappelijk welzijn

gefaxt op

antwoord op basis van de beschikbare gegevens op
 betreffende een aanvraag inzake het recht op:

maatschappelijke integratie maatschappelijke dienstverlening een installatiepremie²
 geen tot op heden gekende gelijktijdige aanvraag

aanvraag reeds ingediend op
 bij het OCMW van

toekenningsbeslissing genomen op met uitwerking op

weigeringsbeslissing genomen op met uitwerking op

deel 3 in te vullen door het OCMW

gefaxt op

Het OCMW heeft betreffende de aanvraag inzake het recht op:

maatschappelijke integratie maatschappelijke dienstverlening een installatiepremie²

een toekenningsbeslissing genomen op met uitwerking op

een weigeringsbeslissing genomen op met uitwerking op

deel 4 in te vullen door het OCMW

gefaxt op

Het OCMW heeft inzake het recht op maatschappelijke integratie maatschappelijke dienstverlening²
 een stopzettingsbeslissing genomen op met uitwerking op

Het OCMW heeft het einde van de hoedanigheid van dakloze vastgesteld met ingang van

stempel van het OCMW

¹ faxen naar het volgende nummer 02/509 85 56² maximum één hokje aankruisen per formulier